

i de Forandringer, som ere foreslaaede fra Udvalgets Side. Hvad den første Paragraph angaaer, da har der været forskjellige Meninger i Udvalget, og naar der ikke er stillet noget Forslag til dens Forkastelse, saa ligger det deri, at man har frygtet for, at det, hvis et saadant vedtoges, kunde foraarsage, at hele Loven ikke kunde gennemføres i indværende Session. De ærede Medlemmer maae derfor, ved at stemme over denne Paragraph, lægge sig det nøie paa Hjerte, om de hellere vil gaae ind paa de Vilkaar, som den paalægger, eller om de hellere vil undvære Loven. Hovedbestemmelsen i denne § 1 er jo os Alle vel bekendt, og, som vi Alle vide, maa den fornuftigvis komme til at indtræde, naar det godsbundne Fæstevæsen er ophørt; den gaaer ud paa at fastsætte, at efter et vist Antal Aars Forløb skal Fæstetvungen ophøre og Eiendommene være til fri Raadighed. Det er saaledes deri fastsat, at enhver Gaard, som paa enkelt Haand i 20 Aar har været fri for Fæstetvang, skal opføre at være Fæstelovgivningen undergivet. Saaledes som Loven er kommen til os fra Landstinget, vil man henimod Slutningen af Paragraphen finde indrømmet, at tre Bøndergaardne kunne være samlede paa een Haand, og Fæstetvungen desuagtet komme til at ophøre for dem efter 20 Aars Forløb; ved at borttage disse Ord „end 3“ i næstsidste Linie i Paragraphen, har Udvalget bragt det, derhen til, at Gaardene skulle have været 20 Aar paa enkelt Haand. — § 2 gaaer løs paa at fastsætte en Bestemmelse, som ogsaa misbilliges af Mange, men som paa den anden Side ligeledes er en af de Bestemmelser, der ere bragte ind i Loven, om jeg saa maa sige, som et Slags Overenskomstforslag, fra Godsbesiddernes Side; man mener nemlig, at naar disse to Paragrapher kom ind i Loven, skulde de igjen villigen gaae ind paa de for Fæsterne i de andre Paragrapher fastsatte Indrømmelser. § 2 har jo nemlig det Formaal, at fremkalde Salg af Fæstegods til Fæsternes Familie; man er jo i den Henseende endog saa gaaet saa vidt, at man har regnet med til deres Slægt deres Pleiebørn. Det kan ikke hjælpe, at Salg foregaaer inden til Fæsternes Familie; men naar det skeer paa

denne Maade, skal der, naar der sælges 9 Gaarde, frigives 1 fra Fæstetvungen, det vil sige, saameget Hartkorn, som udgjør $\frac{1}{9}$ af det bortsolgte, stilles til Godseierens frie Raadighed saaledes, at han kan indbrage, sammenlægge, fort, sagt, raade frit over Jorden. Det er altsaa for at fremkalde et virkeligt Salg til de nærmeste Slægtninge af Fæsterne, at man, ved at antage denne Paragraph, gaaer ind paa, at $\frac{1}{9}$ af det Hartkorn, som nu er Fæstetvang undergivet, kan gaae over til fri Raadighed for Godsbesidderen. Man vil see, at der er taget mange Forholdsregler i saa Henseende; og et af de Forslag, der ligger for, gaaer ud paa at skaffe en rimelig Udsigt ogsaa for de Slægtninge af Fæsterne, som findes paa de Gaarde, der paa den Maade blive indbragne, til at kunne komme i Besiddelse af Fæstesteder. Man antager nemlig, at der paa disse 9 Gaarde — lad os antage, at det var samlede Gaarde, der paa den Maade bleve solgte og indbragne — kunde være Familier, der slet ingen Slægtninge havde, der enten kunde eller vilde kjøbe Gaarden; og i det Tilfælde er der her bestemt, at naar Eieren sælger en saadan Gaard til de i Loven betegnede Slægtninge af den Fæster, der har havt den 10de Gaard i Fæste, skal det give ham den samme Adkomst, til at indbrage denne 10de Gaard, som hur den var solgt til den Fæsters Familie, der var paa Gaarden, eller til Fæsteren. Der er her sat en Bestemmelse til, som er en Lettelse for Eieren, og som man gjerne kan sige maaskee gjør Forholdsreglen lidt mindre betryggende for Fæsteren, men derimod paa den anden Side giver en forøget Opmuntring til at fremsthynde Salg; den gaaer ud paa, at naar Eieren paa den Maade har sørget for Fæsterens Familie paa den Gaard, som maa indbrages, skal han være berettiget til at lade den drive for sin Regning, dog med Huusholdning, der paa Stedet og som særskilt Gaard, indtil den Tid er indtraadt, da han har bortsolgt 9 Gaarde til Fæsterne eller deres Slægtninge paa de i Loven omhandlede Vilkaar, og saaledes er berettiget til endelig at kunne raade over den. — Til § 3 er der intet Endringsforslag stillet. Det er den Paragraph, der gaaer ud paa at borttage en Deel af Lykkespillet fra Fæstebesiddelsen, og er altsaa, saa